

Outi Mäkelä kok

Lakialoite laiksi alkoholilain 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Alkoholilainsäädäntö kieltää väkevän alkoholijuoman mainonnan, epäsuoran mainonnan ja muun myyinnedistämistoiminnan. Tästä voidaan poiketa alkoholijuomien valmistus-, vähittäismyynti- ja anniskelupaikoissa sekä tietoverkoissa, kun kyse on myyntihinnastosta.

Museolain (729/1992) mukaan museotoiminnan tavoitteena on "ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään" ja museoiden tulee "edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja viisuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, ope-
tusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa".

Rajamäellä sijaitsee vuodesta 1963 asti toiminut Altian tehtaanmuseo eli viinamuseo. Museo on tähän mennessä saanut olla auki vain poikkeustapauksissa, sillä sen toiminnan on tulkittu rikko-
van alkoholilainsäädäntöä. Museoon on kerätty paitsi runsaasti aineistoa Altian tehtaan toimin-
nasta myös historiallista aineistoa alkoholin kulutuksesta ja myynnistä Suomessa.

Viinamuseon toiminta on suhteessa alkoholilakiin hyvin tulkinnanvaraista, eikä sen, että muse-
ossa on esillä esimerkiksi tehtaan omia tuotteita, pitäisi yksiselitteisesti leimata museon toimin-
taa mainonnalliseksi. Alkoholilain tulkinnanvaraisuus sulkee siis pois mahdollisuuden esitellä
suomalaisen alkoholiteollisuuden historiaa ja siihen liittyviä tapahtumia museoympäristössä.

Altian tehtaan toiminta on ollut alueellisesti merkittävää, ja tehtaanmuseo voisi avoinna olles-
saan olla merkittävä matkailukohde. Tehtaan toiminta on ollut laaja-alaista, ja siihen on kuulunut
alkoholinvalmistuksen lisäksi myös hiivan-, parfyymien- ja etikantuotanto. Kun museon kokoel-
miin sisältyy tehtaan koko toimintaan, alkoholin myyntiin ja kulutukseen liittyvän aineiston li-
säksi myös paljon historiallista aineistoa mm. kieltolain ja talvisodan ajoilta, tuntuu erikoiselta,
että koko museon toiminta mielletään markkinoinniksi.

Altian tehtaanmuseon ja mahdollisten muiden samankaltaisten museoiden toiminnan mahdollis-
tamiseksi olisi aiheellista muuttaa alkoholilakia niin, että museotoiminnalle voitaisiin myöntää
poikkeuslupa, mikäli museo esittelee yleissivistävällä tavalla alkoholinvalmistuksen historiaa ja
muuta alkoholiin liittyvää toimintaa yleisesti eikä vain esimerkiksi yksittäisen tehtaan tai valmis-
tajan toimintaan ja tuotteisiin keskittyen.

Lakialoite LA 12/2016 vp

Edellä olevan perusteella ehdotan

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

alkoholilain 33 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään alkoholilain (1143/1994) 33 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 152/2014 uusi 7 momentti:

33 §

Tässä pykälässä säädettyjä alkoholin mainonnan ja markkinoinnin rajoitteita ei sovelleta alkoholin valmistukseen ja sen tuotannon historiaan liittyvään museotoimintaan, kun kyseinen toiminta noudattaa museotoiminnan periaatteita.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 17.3.2016

Outi Mäkelä kok